

legal existent en les adopcions amb Rússia allò que va cobrir l'agència d'adopcions de Josep M. Hill Prados. Solter i amb quatre fills adoptius a càrrec seu, Hill fou acusat d'abusos a menors. El seu cas va ser portada de diaris i centre de greus especulacions, tot i que va ser absolt per falta de proves. Segons fonts acostades a Hill, les acusacions foren un muntatge per a desacreditar-lo: "la Generalitat li tenia el dit a l'ull". Complia tots els requisits del sospitós: solter, adoptant i tramitava expedients amb un país sense conveni d'adopció amb Espanya. "En el judici es va demostrar que no incorria en cap il·legalitat —assegura un pare al qual Hill li

va tramitar l'adopció—, tot i que en algun cas, per culpa del funcionament de l'administració russa, va haver de subornar algun funcionari i cometre alguna irregularitat". Aquest mateix pare creu que molts dels entrebancs i la prepotència de la Generalitat en els tractes amb Rússia provenen més de la incapacitat i de la ignorància i, per tant, de la por de posar-se en evidència, que no pas de posicions ideològiques predeterminades. "Més d'una vegada —assegura— des de la Direcció General han culpats els russos del fracàs dels intents d'arribar a acords quan no poques famílies sabem del cert que ni tan sols ho han intentat. Els serveis jurídics admi-

nistratius desconeixen fins i tot la legislació russa sobre adopcions i amb quins organismes cal tractar". Segons aquest pare, que vol mantenir l'anonimat perquè encara no té aprovat l'expedient, l'interès a barrar les relacions amb Rússia i a recomanar països llatinoamericans podria ser degut no tant a ganes de prioritzar l'adopció de nens de països de cultura hispànica, com a la tranquil·litat i a la facilitat d'enviar documents i establir contactes en una llengua coneguda. Des d'aquesta perspectiva són els ciutadans aspirants a pares adoptius afectats qui posa l'administració sota sospita.

Antoni Cruañas

Guia de l'adopció

La demanda creixent d'adopcions internacionals ha propiciat l'aparició d'associacions i agències que en faciliten els tràmits. De totes maneres, els dos anys de mitjana necessaris per a una adopció disten força dels nou mesos d'una gestació biològica.

Temps, paciència i diners: això és el que fa falta per obtenir una adopció internacional. En el cas d'adopcions dintre l'estat espanyol, les dificultats es multipliquen perquè els menors tutelats per l'administració no solen reunir les característiques que demanen els adoptants: solen ser menors amb problemes d'adaptació, sovint amb més de deu i dotze anys i amb uns pares biològics que lluiten per aconseguir-ne la pàtria potestat. En el cas de les adopcions internacionals, aquests problemes no hi solen ser, perquè, si bé en les societats occidentals creix més i més la demanda de menors (dues mil sol·licituds anuals, al Principat), hi ha sobreoferta d'orfes del Tercer Món. Per què, doncs, és tan difícil l'adopció internacional?

La mitjana de temps d'una adopció és de dos anys, segons, sobretot, el país d'origen del menor.

Nens a Nova Delhi. Malgrat la demanda, hi ha sobreoferta d'orfes.

Una volta certificada la idoneïtat, cal decidir a quin país es demana l'adopció. És molt més recomanable d'optar per països que hagin signat el Conveni de l'Haia, que

ofereixen més garanties en el procés d'adopció, la qual no entenen com un negoci sinó com una forma de protecció de l'infant. Amb tot, països amb un contingent enorme de menors, com ara Rússia, la Xina o l'Índia, encara no l'han signat i són dels principals proveïdors a Catalunya.

Adopció assistida. És en aquest moment que els pares poden posar-se en mans de les agències d'adopció o optar per tramitar-se-lla ells mateixos. Fins fa dos anys, la tramitava la Direcció General d'Atenció a la Infància, però en vista de l'augment de sol·licituds va delegar en les ECAI (Entitats Col·laboradores d'Adopció Internacional) la gestió dels expedients. La Plataforma Cívica per l'Adopció Internacional, que agrupa pares adoptants o en procés d'adopció, tot i reconèixer la labor de les

MIREIA MARGENAT

Tots els passos

- Presentació de la sol·licitud d'adopció pels interessats a la Direcció General d'Atenció a la Infància.
- Procés de selecció supervisat per un equip d'especialistes que ha de certificar la idoneïtat dels sol·licitants.
- Tramesa al país d'origen del menor de tota la documentació exigida, degudament legalitzada, autenticada i traduïda.
- Proposta d'assignació del menor pel país d'origen.
- Trasllat al país i recollida del menor, un cop resolta favorablement la sentència judicial d'adopció o tutela.
- Presentació de la proposta d'adopció al jutge per l'entitat pública corresponent.
- Inscripció al registre civil.

Països més freqüents per a l'adopció

Bolívia, Brasil, Colòmbia, Costa Rica, Hondures, Mèxic, Nicaragua, Paraguai, Perú, República Dominicana, el Salvador, Veneçuela, Xile, Índia, i Xina.

Dades facilitades per la Federació Espanyola d'Entitats en Defensa de l'Adopció (FENDA).

ECAI, demana a la Generalitat que garanteixi el dret dels pares a gestionar-se l'adopció: "Ara com ara no n'hi ha, d'ECAI, en molts països on la legislació vigent permet de demanar adopcions". Per Fede Montagud, portaveu de la Plataforma, les ECAI són sovint autèntics colls d'ampolla perquè tenen problemes greus a l'hora de ser reconegudes al país d'origen dels menors".

La Generalitat ha autoritzat només el funcionament de quatre ECAI fins ara, però no totes quatre tenen potestat per a començar a tramitar expedients, perquè només dues són autoritzades al país d'origen dels menors. Segons Montserrat Pintó, de l'ECAI Adopta, autoritzada per la Generalitat i que espera el reconeixement de les autoritats peruanes, la tramitació és més fàcil per a les ECAI que no pas per a les famílies, perquè tenen una persona al país d'origen que s'encarrega de tots els expedients. "A més –continua Pintó–, nosaltres preparam un curs de formació per als pares i els assessorem sobre la cultura del país d'on ve el fill". A l'acusació d'alguns pares que les

Les ECAI són associacions sense ànim de lucre, una de les finalitats de les quals és, necessàriament, la defensa del menor.

ECAI no funcionen amb prou celeritat, Raimon Casanellas, president d'ADDIA, entitat reconeguda a Bolívia i Colòmbia, recorda que els processos són llargs i complicats ja que hi intervenen la legislació del país del nen, del país dels futurs pares, la legislació internacional i els convenis o protocols bilaterals. La infraestructura de les ECAI, a més, és controlada per la Generalitat i els seus comptes són sotmesos a una auditoria anual. Les ECAI són associacions sense ànim de lucre i entre les seves fi-

nalitats hi ha, necessàriament, la defensa del menor. Així s'evita el mercadeig de nens, però també se'n limita l'efectivitat, perquè no poden pujar preus, cosa que els permetria de contractar més personal i, en conseqüència, d'agilitar els tràmits. "Les tarifes són públiques i marcades per la Generalitat –assegura Puri Biniés, d'ADDIA–; pot semblar un preu car, però no és prohibitiu. Amb viatge inclòs, l'adopció pot costar un milió i mig de pessetes. Moltes famílies han d'estalviar per adoptar, però no és un preu prohibitiu".

Montserrat Pintó, de l'ECAI Adopta: "Nosaltres preparam un curs de formació per als pares i els assessorem sobre la cultura del país d'on ve el fill."

El preu de les ECAI. Segons Montserrat Pintó, d'Adopta, amb aquests preus tan marcats el problema de les ECAI es presentarà quan n'autoritzin més. Segons els càlculs d'Adopta, que tarifa els serveis a 695 mil pessetes, sense comptar-hi el viatge dels pares, amb menys de cinquanta-cinc sol·licituds anuals una ECAI no es pot finançar. Puri Biniés hi està totalment d'acord: "Si es multiplica el nombre d'ECAI no es podrà exercir el control que exigeix la Generalitat". La competència s'ha

ARXIU / LUC DELAMAYE-SIPA PRESS

Adopcions a la carta

El procés legal d'adopció és, als Estats Units, molt més simple. Des de fa anys les autoritats nord-americanes permeten la

difusió de fotografies dels menors de què disposen les agències perquè els pares adoptants puguin triar qui vulguin. És un servei que els detractors qualifiquen d'adopció "a la carta" i el qual, des de fa poc, també opera des d'Internet. L'Association of American Nonprofit Adoption Agencies (AANAA) ofereix la possibilitat de triar el menor i, de forma totalment legal, pagar un preu equivalent a uns dos milions de pessetes pel gruix total d'un servei que inclou, en alguns casos, l'escorta del menor des del país d'origen sense necessitat de desplaçaments dels pares.

El servei depèn de la legislació del país d'origen del nen. En alguns casos la fotografia va inclosa en un informe pediàtric complet –i alguns països envien cintes de vídeo i tot!– De totes maneres, les autoritats de l'AANAA recorden que els informes de salut dels menors no són gaire fiables, perquè els països d'origen no disposen d'equips mèdics prou adequats. A més, a una experiència mèdica deficient, s'hi sumen, força vegades, les ganes de les autoritats del país de l'infant de concedir l'adopció.

Aquest procediment dels Estats Units no es talvia pas als adoptants el procés d'aconseguir el certificat d'idoneïtat, però sí que agilita els tràmits posteriors. Segons l'estat, tot el procés pot durar entre un any i un any i mig. Definitivament, un període més acostat al de la gestació biològica que no el que demana una adopció a Catalunya. **A. C.**

de limitar perquè no es tracta d'empreses, sinó de serveis públics. I per limitar-les proposa que tinguin més en compte l'experiència dels professionals que la dirigeixen.

Tant Adopta com altres ECAI tenen personal que ha treballat a la Direcció General d'Atenció a la

Xiquets rwandesos. Les ECAI complimenten la paperassa al país d'origen.

Infància. La trajectòria de Montserrat Pintó és el paradigma dels fundadors de les ECAI. Pintó, advocadessa preocupada des de sempre per qüestions relacionades amb la infància, després de treba-

niés, d'ADDIA, les ECAI faciliten tant com poden la feina dels pares, però topen tant amb el fre dels preus com amb la burocràcia dels països dels menors.

La legislació espanyola deixa en sis setmanes la baixa per maternitat adoptiva si és per criatures de nou mesos a cinc anys.

llar a la Direcció General va decidir de muntar una ECAI amb uns altres ex-membres de la mateixa Direcció. Així va néixer Adopta, però també a altres ECAI hi ha professionals procedents de la Generalitat.

Es en aquest fet que alguns pares veuen la raó de la lentitud dels tràmits, car entenen que es tracta d'una concessió parcial d'un servei que continua funcionant amb els tics propis de l'administració pública. Segons Lluís Sala, advocat vinculat a la Plataforma Cívica, el problema més greu de les ECAI és que han funcionat poc fins ara i des del país d'origen dels menors són vistes amb malfiança. Per Puri Bi-

El desenllaç. Un cop tramitats els papers, només cal que els pares es desplacin al país d'origen del menor. El temps d'estada al país depèn exclusivament de criteris administratius, perquè segons els psicòlegs un mes o un mes i mig basten perquè els adoptants i el nou fill puguin establir uns primers vincles afectius. L'espera pot ser més llarga i en molts casos cal que els pares s'adeqüin al sistema públic del país del fill.

Després, un cop a casa, només cal inscriure'l al registre civil i esperar els resultats del seguiment psicològic que, en gairebé tots els casos, és positiu. Segons l'edat, cal que les primeres setmanes el menor tingui el suport gairebé permanent de l'adoptant.

Per això la legislació espanyola iguala la baixa per maternitat adoptiva a la biològica (setze setmanes), si es tracta d'adoptats de menys de nou mesos, però es redueix a sis setmanes per a criatures de nou mesos a cinc anys. A partir d'aquesta edat no hi ha permisos. Falta encara un llarg camí per aconseguir una paritat real entre filiació biològica i adoptiva, sobretot quant a reconeixement social.

Antoni Cruañas